

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

O nouă însoțire de agricultură.

În »Călimdarul Poporului« pe anul 1902 sînt înșirate toate însoțirile românești din Ardeal și Ungaria. De aceea aflăm între altele, că noi Români avem *trei însoțiri de agricultură*: în Sibiu, în Orăștie și în Caransebeș.

Înainte de a se întemeia însoțirea de agricultură din Sibiu s'a fost făcut planul, ca să se întemeieze o însoțire agricolă a tuturor Românilor, dar' stăpânirea — ea va fi știind de ce — n'a dat voie la aceasta, zicînd, că să întemeieze Români astfel de însoțiri numai după comitate.

Astfel s'au întemeiat cele trei însoțiri, ce le avem.

Vorba e însă, că numai trei însoțiri de acest fel sînt de tot puține pentru poporul nostru. Ar trebui să avem câte o astfel de însoțire în fiecare comitat, unde locuiesc Români.

Stăpânirea, nu-'i vorba, ne pune pedeci, dar' vina, că nu avem mai multe însoțiri de aceste, atât de folositoare, sîntem în parte și noi, căci ar trebui să fim mai lucrători în privința acestor și să ne întemeiam așezăminte, despre cari știm, că sînt spre binele nostru.

Acum, tocmai pentru-că avem puține însoțiri de agricultură, ne pare bine, când auzim, că se pun la cale mișcări și se fac pași pentru întemeierea vre-unei astfel de însoțiri.

Și o astfel de știre ne-a venit zilele aceste. Români din Brașov și jur au hotărît să întemeieze o *însoțire de agricultură pentru comitatul Brașovului*.

Și cea-ce asemenea e înveselitor, este că însoțirea pornește din sinul despărțământului din Brașov al »Asociațiunii«.

Spre scopul întemeierii acestei însoțiri, comitetul despărțământului a invitat, acum pe Vineri, pe fruntașii din Brașov și jur, la o sfătuire.

Eată aceasta invitare:

Prea onorații domni preoți și învățători, cari au luat parte la adunarea generală a despărțământului nostru, ținută în 13/26 Maiu a. c., precum și alți fruntași din comunele țînătoare de despărțământul I (Brașov), doritori de înaintarea poporului nostru din această parte a țării, sînt invitați la consultarea, ce se va ține *Vineri în 9/22 Nov. la orele 11 a. m. în edificiul gimnaziului român din loc*, cu privire la *înființarea unei Reuniuni agricole pe teritoriul comitatului Brașov*.

Avînd în vedere însemnătatea obiectului, ce se va discuta la consultarea, despre care e vorba, rugăm cu insistență pe fruntașii noștri din Brașov și împrejurime, să ia parte la această consultare în număr cât se poate de mare.

Brașov, 2 Noembrie v. 1901

În numele comitetului despărțământului I al »Asociațiunii« pentru literatură română și cultura poporului român.

Andrei Bărseanu, directorul desp.
Nicolae Bogdan, secretar.

Mișcarea în direcția aceasta în Brașov și jur există mai de mult și acum se vede, că ea va ajunge la un rezultat favorabil. Vom avea nu peste mult a patra reuniune agricolă.

Vorba este însă, să nu ne oprim aci.

Esemplul Brașovenilor trebuie să-l urmeze toate despărțămintele »Asociațiunii«. Se pot face reuniuni agricole și independent, dar' mai bine ar fi ca ele să stea în oare-care legătură cu »Asociațiunea«. Directorii despărțămintelor și fruntașii trebuie să puie la cale întemeierea de astfel de însoțiri.

Despărțămintele au nu numai dreptul, dar' și datorința a lucra în acest sens, de oare-ce eată ce se zice în §. 37 al statutelor »Asociațiunii« cu privire la aceasta:

»Chemarea despărțămintelor este a conlucra la atingerea scopului »Asociațiunii«.

e) prin îndemnarea poporului la *înființarea de însoțiri folositoare pentru membrii lor*, prevăzute cu statute speciale, cari se vor înainta la autoritățile competente pentru aprobare.

Până acum despărțămintele n'au încercat a pune la cale întemeierea de însoțiri. Brașovenii ne dau o bună pildă de urmat. Să-o urmăm pretutindenea! Să întemeiem reuniuni agricole, căci prin ele nu numai să dăm un *avînt agriculturii și astfel bunei stări a noastre*, nu numai să luminează poporul, dar' să face și mai strînsă *legătura dintre inteligență și popor*, dintre fruntași și țărani, legătură, de care avem lipsă atât de mare.

(m).

Maiestatea Sa despre Români din Bucovina. Deputatul român bucovinean, baron Vasileo a fost în 18 l. c. în audiență la M. Sa Monarchul, spre a-'i mulțumi pentru conferirea ordului Corcana-de-fer cl. II. Cu această ocazie Împăratul a zis:

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Sibiu.

Culese de Teodor Itoafă, sergent.

Foaie verde siminic,
M'a făcut maica voinic
Fetelor de ibovnic,
M'a făcut maica frumos
Și la fete dragăstos,
M'a făcut maica la prag,
Ca să fiu la fete drag,
M'a făcut maica la gură
Să-mi dea fetițele gură.
Plînge mândruța mea
De răsună ulița,
Dar nu plînge de necaz
Ci de frică c'o s'o las,
Nu plînge de supărare
Da-'i arde inima tare,

Nu plînge de nici un dor
Da-'i frică că mă-nzor.
La părau între isvoară
Două fete trag de boală,
Nu știu ce boală or boli
Că eu chiar le-aș lecuî,
M'oi duce le-oi întreba
Gurița le-oi săruta
Și de boală le-oi scăpa,
Și le-oi săruta cu milă
Să nu moară fără lumină.
Mândro pentru gura ta
M'am certat cu maica mea,
Mândro pentru ochii tăi
M'au certat părinții mei,
De m'ar certa 'n toate zile
Nu mă las mândro de tine.
Mândro a tale buze moi
Mă poartă seara prin ploii,
Mândro pentru gura ta
Nici seara nu pot cina,

Mândro pentru a ta gură
Mă culc seara pe la șură,
Mândro pentru a ta guriță
Mă culc seara la porțiță.
Foaie verde trei sarmale
Am o mândră 'n-depărtare
Ea-mi scrie pe cărți postale,
Să mă duc până la ea
Să-'i potolesc inima,
Să mă duc seara pe lună
Să-'mi deagurița ei bună,
Să mă duc seara pe stele
Să-'mi dea buze subțirele.
Foaie verde foi de fag
De nu 'i-aș fi mândrii drag
N'ar eși seara la prag
Și m'ar săruta cu drag,
Nu m'ar strînge de mînuță
Cînd o 'ntă'nesc pe uliță!

— *Situația parlamentară e de nou foarte serioasă. Așa nu merge mai departe, e de desperat. La mulți deputați le lipsește bunăvoința și curajul.*

Vasilco: Unora le lipsește și patriotismul adevărat. Ce se ține de noi Români, noi dorim mult raporturi parlamentare normale, ca să putem desvolta activitate pe terenul economic pentru sărmana noastră țară.

Împăratul: D-ta ai dreptate. Pe terenul economic este mult de făcut.

Vasilco: Da, Maiestate, aceasta o doresc și alegătorii noștri.

Împăratul: Despre atitudinea patriotică a Românilor sunt convins.

Vasilco: Maiestate! Dacă ar atârna dela noi, am fi ajuns departe.

Împăratul: Aceasta trebuie să se schimbe, mai departe nu poate merge așa.

AGITAȚIE ÎN BOSNIA. În Serajevo și în Mostar, precum și în alte orașe din Bosnia și Herțegovina au fost confiscate mai multe mii de broșuri pretinse „agitatorice”. Broșurile s'au tipărit în Germania în limba sârbă și provoacă pe Sârbii din provinciile ocupate la luptă națională.

Din România. Sesiunea corpurilor legiuitoare române se va începe la mijlocul lunii Noiembrie v. Dintre obiectele puse la ordinea zilei va produce lungi și animate debateri cu deosebire proiectul de buget.

În vederea deschiderii comerțelor partidele continuă a ținea întruniri publice.

Dumineca trecută a ținut o întrunire la Iași gruparea conservatoare Carp, în care au vorbit între alții, Carp, T. Maiorescu și N. Filipescu.

De altă parte pe 25. Nov. v. se anunță un mare banchet politic în București, care-l vor da conservatorii partizani ai dlui Cantacuzino.

În fine amintim, că în săptămâna aceasta au avut întruniri în București liberalii, la cari au luat parte ministrii, deputați, senatori și alți fruntași.

Reînnoirea triplei-alianțe. Din Roma i-se telegrafează lui „Daily News”, că pertractarea referitoare la reînnoirea triplei-alianțe s'a început deja. O mare greutate cauzează faptul, că Italia înainte de reînnoirea alianței, care expiră în 1903, vrea să esopereze dela Germania și Austro-Ungaria o convenție comercială mai favorabilă.

Țarul Rusiei în Viena. După-cum asigură oficiosul „Nuova Fanfulla” din Roma, Țarul va petrece după Crăciun pe Țarevna în călătoria ei spre Riviera. Părechea împărătească, trecând prin Viena, va avea o întâlnire cu Monarhul nostru. E verosimil, că Țarul și Țarevna vor locui în Veneția sau în Milano și se vor întâlni și cu regele Italiei.

SITUAȚIA POLITICĂ ÎN AUSTRIA devine tot mai gravă. Se vorbește și de prorogarea parlamentului. Causa e, că Cehii pretind tot cu mai mare insistență înființarea unei universități cehice în Brünn, ear' Germaunii nu se învoiesc.

Universitate slovenă. Mișcarea studenților slavi din Austria își are urmarea, că Ferjancici și Ivčici au înaintat în scris o propunere de urgență la parlament în chestia înființării unei universități sudslavice.

Aceasta ar fi a patra universitate slavă în Austria.

Ministru maghiarisător. Ministrul croat Ervin Ceh trimițând autorităților croate colecția legilor comune maghiaro-croate, a lăsat să scrie adresa și ungurește.

Din pricina aceasta ziarul „Obzor” atacă pe Ceh, zicând, că e un ministru maghiarisător.

Nici nu știm, ce are a căuta limba maghiară și în Croația.

Împăratul Wilhelm la Viena. După-cum anunță o telegramă din Viena, împăratul Wilhelm al Germaniei va face în primăvara viitoare o vizită Monarhului nostru la Viena.

Numărul mandatelor afacate s'a ridicat la 59. Cele mai noue petiții intrate la Curie cer nimicirea mandatelor deputaților Szacellary György și Luby Béla.

Mișcarea studenților Slavi. Tinerimea universitară croată, după-cum se anunță din Zagreb, în adunarea sa ținută Duminecă s'a alăturat la rezoluțiunea, că în Laibach să se înființeze o universitate slovenă și diplomele câștigate la aceea universitate să fie valabile și în Croația.

CONVOCAREA DIETEI CROATE. Foala oficială din Zagreb publică rescriptul regal, prin care dieta provincială a Croației este convocată în sesiune ordinară pe 28 Nov. c.

Disolvarea Reichsrathului. Din Lemberg se anunță, că acolo circulă știri despre preparativele guvernului din Viena pentru noile alegeri de deputați. Aceasta ar însemna, că Reichsrathul va fi dizolvat. Alegerile, se zice, că vor fi între 9—20 Ian. viitor, ear' noul parlament se va întruni în 30 Ianuarie.

DIN LUME.

Bulgaria.

În Sofia a produs oare-care senzație o scrisoare a principelui Ferdinand adresată lui Caraveloff, în care declară, că află de nepatriotică demisiunea lui Geșoff, presidentul camerei și totodată șeful partidului național, semnând aceasta a fugă din fața debaterilor pentru împrumut.

În dezbaterile asupra răspunsului la mesagiul de tron, a produs deputatul Rizoff un amendament, în care se zice, că sobrania regretă mult persecuțiile nedrepte, sistematice îndreptate

contra Bulgarilor din Turcia, cari se continuă în butul dispozițiilor clare ale art. 23 din convenția dela Berlin.

În sinul comitetului macedonean au izbucnit mari neînțelegeri. Lucrul a ajuns până la o disidență, care, nemulțumită cu conducerea profesorului Mihailovsky, cere convocarea unui congres extraordinar pentru stabilirea unui nou program de acțiune și alegerea unui nou comitet. De altă parte agitează Sarafoffiștii și cer reluarea tacticii anterioare teroristice. — După-cum scrie „Temps”, Boris Sarafoff a plecat la Viena, ca să câștige Austria pentru mișcarea, al cărei conducător este. În schimb îi promite spriginul pentru planurile ei referitoare la portul din Salonic.

Sobrania a primit cu mare majoritate proiectul de răspuns la mesagiul Ministrului de externe Daneff spune, că în privința împrumutului nu poate comunica nimic, nefiind pertractările încheiate. Ce privește politica esternă, declară, că Bulgaria întreține cu toate puterile relațiuni bune, indeosebi cu Rusia, Sârbia și România. Relațiunile cu Turcia sunt neschimbate. O îmbunătățire e imposibilă, cât timp dăinuiește actuala stare în Macedonia. Aplicându-se dispozițiile tratatului de Berlin, ar dispăre comitetele macedonene.

Dela granița Afganistanului.

După-cum se vestește din Petersburg, capabilitatea de transport a căii ferate Merv-Cușc dela granița afgană are să fie mărită în mod considerabil. Pe viitor trebuie să poată circula zilnic 12 trenuri militare încolo și înapoi. Ministrul de comunicațiune a cerut 379.000 ruble în scopul acesta. Se mai intenționează și construirea unei linii ferate la Caroha în Buchara.

Institutul San-Girolamo.

Muntenegrul încă s'au amestecat în afacerea San-Girolamo, trimițând doi delegați la curtea papală.

Trimișii extraordinari ai Muntenegrului au fost primiți cu onoruri militare în audiență la Papa. Voinovici a prezentat un memorandum, în care cere recunoașterea caracterului sârbesc al catolicilor din Muntenegro și ștergerea numirii de „Croați” dată acestora în bula referitoare la institutul San-Girolamo. Papa a dat expresie viie simpatiei lui pentru principele Nicolae și pentru Muntenegro. Conferința pentru regularea acestei afaceri va începe în curând.

Anglia și Transvaalul.

Cu privire la faimele despre începerea tratărilor de pace între Buri și Englezi i-se comunică lui „Frankfurter Zeitung” următoarele: Wolmarans declară, că el n'a făcut nici un proiect pentru tractări de pace. Nici la consultările întemplate în timpul din urmă în vila lui Krüger n'a fost vorba de așa ceva. Până-când ministrul englez, zice el, va persista în atitudinea marcată de ultimele vorbiri ale lui Chamberlain și Salisbury, nu poate fi vorba de pace. Aceasta e posibilă numai dacă se garantează republicelor o completă independență. De o cedare a câmpurilor de aur nici nu poate fi vorba. —

Presidentul Krüger desminte știrea, după care ar primi autonomia sub garanția Franței și a Rusiei.

Englezii continuă cu regimul lor barbar, teroristic în Africa-de-sud. După o știre mai nouă, directorul Lotter, un frate al comandantului ucis de Englezi, căzând în captivitate a fost condamnat la moarte prin ștreang.

După-cum se comunică din isvor englez, un detașament de Buri a avut în 29 Octomvrie lângă Bowendam un atac cu Englezii, cari au fost bătuti. Buri au cucerit foarte mult proviant.

Demisiunea consulului general al Țărilor-de-jos din orașul Cap a fost primită de guvernul olandez.

Oficiul englez de războiu a publicat o carte albastră, care conține pe 400 pagini rapoartele medicilor militari și ale ofițerilor despre *castrele de concentrare*. Scopul acestor rapoarte e să atribue cifra înspăimântătoare a mortalității din castre obiceiurilor murdare ale Burilor, ignoranței lor, prejudețiilor și neîncrederii lor în medicii și spitalele englezești. E știut însă din foile engleze independente, că mortalitatea a cauzat-o nutrirea insuficientă, îngrămădirea bolnavilor în corturi nesatisfăcătoare nici ca spațiu, nici ca sūt contra schimbărilor climel, precum și tratarea neomenoasă a prizonerilor, toți bătrâni, femei și copii.

Cetele Burilor au apărut eară în apropierea orașului Cap.

Tăcerea în jurul persoanei lui De Wett se lămurește prin știrile sosite în timpul din urmă în modul următor: De Wett nu mai ocupă deja de luni de zile nici un post de comandant, ci are conducerea întregii puteri armate din sudul riurilor Oranie și Vaal. În calitatea aceasta face în continuu călătorii de inspecție până în apropierea Capului, aparând când ici, când colea.

În Anglia se pregătesc mari reforme militare, cari vizează și organizarea nouă a armatei și schimbări personale în comanda supremă din Africa-de-sud.

După-ce va pleca zilele proxime reg. 21 de ulani pe câmpul de războiu, Anglia va mai rămâne numai cu o singură brigadă de cavalerie.

Soția presidentului Stejn a fost deportată, dimpreună cu 5 copii, fără nici o explicare, din Africa.

Știri mărunte

O știre din Madrid semnaleză reînceperea agitațiunii din Catalonia în sensul separării ei de Spania.

Deputații cataloni refuză să-și ocupe locurile în parlament și în curând se vor pune în fruntea agitațiunii.

Neaflând Rusia bani în Franța, s'a adresat în chestia împrumutului de 625 mil. franci către piețele americane.

Parlamentul italian a fost convocat pe 27 l. c.

În locul trupelor internaționale e vorba să se trimită la Creta trupe grecești.

Deficitul de 140 milioane marce, care amenință Germania, a fost redus prin ștergeri la 80 mil.

În Sârbia se așteaptă o criză generală ministerială. Ministrul de culte a demisionat deja.

Ministrul rus de războiu s'a rentors la Petersburg din călătorie lui făcută în Asia-centrală.

Puterile au rugat pe principele George să rămână și pentru periodul viitor comisar al Cretei. Știrile despre introducerea unei stări nouă pe insulă sânt premature.

»Berl. Tag.« publică o telegramă din Constantinopol, în care se spune, că din cauza soluțiunii conflictului franco-ture toți ministri vor fi licențiați.

Șefii comitetelor albaneze cu reședința în Roma au declarat, că nu au nici o relațiune cu Boris Sarafoff și că, chiar dacă el va veni la Roma, n'au de loc de gând să aibă relațiuni cu organizatorul cetelor de bandiți bulgari.

SCRISORI.

Sfințire de biserică.

Stena, Noemvrie 1901.

Rari sânt zilele de bucurie pentru poporul nostru românesc, precum de rari sânt corbii albi în țara noastră.

Zile de acestea rare, zile de mare bucurie a fost ziua de 2 Octomvrie st. v. a. 3. pentru poporul gr.-or. român din Stena (protopresb. Cohalmului), când s'a sfințit biserică.

Dl asesor cons. N. Ivan, însărcinat cu sfințirea, sosind încă din preziună, a fost întâmpinat la gara din Homorod de preoțimea din jur. În drumul oătră Homorod 'i-a eșit înainte un banderiu compus din 30 feciori călăreți din parochia Stenei.

La frumoasa vorbire de binevențare a conducătorului, d-nul asesor Ivan mulțumește tinerimii de buna primire ce 'i-o face, promițând totodată că și din acest incident va lua mai mult îndemn de a lucra pentru biserică și școala noastră românească și peste tot pentru binele și înaintarea poporului nostru românesc.

Punându-se cortegiul de nou în mișcare și ajungând în opidul Cohalm, sute de privitori stau în loc și privesc frumosul alaiu. La intrarea în hotarul comunei Stena, clopotele dela biserică vestesc poporului credincios, că oaspele dorit e aproape de comună, și ca să ese fiecare întru întâmpinarea lui.

Ajunși în sat o mare de lume, Români și Sași — la toate locurile de trecere; înaintea cancelariei comunale, la trecerea în ulița Românilor unde fetele din comună cu buchete de flori aștepta trăsura dlui asesor Ivan spre a 'i-le aduce ca dar, aruncându-le peste dînsul; precum și la locul de descălecare la școala românească.

Ajunși aici se dau jos cu toții din trăsuri și căruțe, ear' călărașii formează un mare rondo în jurul poporului adunat, unde apoi tinerul preot Ieronim Buzea în numele poporului creștinesc din Stena întâmpină pe dl asesor Ivan cu o frumoasă vorbire de salut.

Dl asesor mulțumește în termini calzi preoților locali, precum și întregului popor din Stena, dar' mai cu seamă tinerimii de neașteptat de frumoasa primire ce 'i-a făcut-o, zicând între altele, că o consideră nu ca făcută sleși, ci supremului nostru cap bisericesc, pe care-l reprezintă; asigură mai departe pe toți

despre deosebita grije și bunăvoință ce o are Escelența Sa față de toți fiii sei sufletești.

În ziua următoare, Duminecă, în 21 Octomvrie st. v. la orele 8, dl asesor Ivan îmbrăcându-se în sfintele ornate bisericesti, precum și ceilalți 7 preoți, împreună slujitori și anume: Iosif Lup, Ioan Berean sen., Ioan Mircea, Ioan Mihăilă, Ioan Blaga, Ioan Berean junior și Ieronim Buzea, pleacă cu toții în procesiune, în sunetul clopotelor cu prapori în frunte și cântând troparul chramului la biserică, ducând antimisul, evanghelia și lucrurile sfinte. Ajunși aici după tipicul sfințirii bisericelor se încunjură biserică de trei-ori cântându-se troparul chramului și alte cântări prescrise, apoi intrând în biserică se face sfințirea apei și se stropește biserică peste tot, urmând slujba sfintei liturgii. La sfârșitul liturgiei P. O. Domn asesor Ivan, pășește în fața poporului, peste pragul ușii împărătești, și cu voce lină dă curs instructivei și frumoasei sale cuvântări, îndemnând poporul la curățenia năravurilor și spriginirea bisericii și școalei noastre, singurele foculare, care ne-au păstrat naționalitatea noastră și care ne-au adus la starea de acum, de nu mai orbecăm în întunec, ci și peste noi strălucește lumina. Cetește apoi gramata arhierască, adecă hârtia prin care Esc. Sa Înaltpreasfințitul Metropolit îl impuniternicește pe d-sa a duce în îndeplinire sfințirea bisericii din Stena și asigură poporul, că deși Escelența Sa n'a putut lua parte și cu trupul la fectul sfințirii bisericii acesteia, cu sufletul se află totuși între noi. Mai cetind apoi pe binefăcătorii bisericii acesteia, între care, ca pe cel dintâiu și mai mare 'mi-am însemnat pe parochul locului Iosif Lup, care a acoperit turnul bisericii cu tînchea (700 cor.), a făcut un dar de vre-o două sute fl. (400 cor.) pe seama bisericii cu vre-o 15 ani mai nainte și a cumpărat cu suma de aproape 400 cor. un clopot bisericii.

După o muncă destul de oboitoare și un serviciu de 5 oisuri, la 1 oră după amiază p. m., tot în procesiune ne-am întors în școală, unde după-ce preoții s'au desbrăcat ne-am pus la masă. Primul toast 'l-a ținut P. O. Domn asesor Ivan pentru Escelența Sa Metropolitul, parochul Berean jun. pentru comisarul esmie Ivan. Parochul Blaga, pentru confesiunea și biserică-soră evanghelică-lutherană, care încă era reprezentată. Răspunsul 'l-a dat capelanul și rectorul școalei acesteia. La toastul asesorului Ivan, pentru preoții locali și reprezentanții bisericii din Stena, a răspuns preotul Ieronim Buzea, mulțumind Escelenței Sale și asesorului Ivan de bunăvoința și dragostea arătată față de dînsii prin aceea, că lucrului lor s'evirșit astăzi, 'i-au pus cununa. Ear' la orele 3 masa se ridică de cătră P. O. Domn asesor Ivan, ca despărțindu-ne pe un timp să ne putem revedea earăși deseară la petrecerea teatrală a tinerimii din loc.

Astfel a decurs mărețul act al sfințirii bisericii din Stena. Pe oăt de măreț a fost acest act al sfințirii, pe atât de memorabilă va rămâne și ziua de 21 Octomvrie din anul 1901 înaintea poporului din Stena, când dat 'i a fost a

vede în mijlocul seu pe trimisul Metropolitanului pentru de a-i vorbi și a-l boteza.

Ca de încheiere nu zic alta decât, că credința, nădejdea și dragostea pe veci să fie sălășluită în poporul din Stena, ca condus de aceste frumoase virtuți să nu facă alta decât toate câte sunt bune, frumoase și plăcute lui D-zeu și oamenilor. Eu.

Din Abrud.

— 19 Noemvrie 1901.

Reuniune de meseriași. — Alegeri municipale.

Ar crede cineva, că poporul român din Munții-Apuseni, a căror fiecare stăncă, fiecare unghie își are însemnătatea sa istorică pentru neamul nostru, petrece într'un indiferentism condamnat față de ori-ce activitate pe teren național ori social românesc, după-ce despre o astfel de activitate foarte rar se vorbește în ziarele noastre.

Lucrul însă nu stă așa.

Poporul român din aceste ținuturi, un popor blajin, are dor și voință de muncă; el așteaptă numai glasul conducătorilor sei și e gata spre fapte mărețe.

Dovadă, că în Abrud — centrul Munților-Apuseni — abia cu câteva zile mai înainte ventilându-se ideea despre înființarea unei *Reuniuni de meseriași români*, astăzi aceasta reuniune e înființată, e constituită și statutele sale sunt înaintate spre aprobare.

E adevărat, că și în Abrud majoritatea populației e română, dar' ne-au copleșit străinii în așa chip, încât aproape ne-au egalizat, cu toate acestea poporul român rămâne străin de străini și cu dragă inimă se lipește de »domni« sei — cum numește el inteligența română.

Când s'au convocat la o consfătuire în cauza eventualei înființări a Reuniunii meseriașilor, ei au alergat aproape cu toții, s'au inseris de membrii fondatori, pe viață, ordinari și ajutători, cu toții vre-o 60, și înscrierile decurg încă.

S'au constituit alegându-și președinte pe: dl Dr. Laurențiu Pop; vicepreședinte: Alexandru Ciura, paroh; secretar: Ioan Simu, paroh; bibliotecar: Nicolae Manovici, pantofar; casier: Terențiu Giurchescu, croitor; controlor: Iuliu Muțiu, mésar; inspector: Dionisiu Gheonea, ferar; Apoi 4 membrii ordinari: Dr. Ales. Borzia, Petru Popovici, Hazu, și Tipter și 2 suplenți: Coloji și Ales. Mera.

S'a primit proiectul de statute ce li-s'a prezentat spre desbatere și acest proiect s'a înaintat spre aprobare.

Să sperăm mult, că va înflori aceasta reuniune, dacă va avea norocul ca statutele ei să fie aprobate, cu atât mai virtuos că meseriașii nostri au simțit lipsa unei astfel de reuniuni și cel-ce poartă presiul ei să bucură de cea mai mare autoritate și popularitate.

Reuniunea poartă numele de »*Reuniunea meseriașilor români din Abrud și Abrud-sat*«.

Alegerile municipale în Abrud au loc mâine, la 20 l. c.

Românii, cari față de alegerile diatale s'au ținut strîns de hotărîrile comitetului național, de astă-dată s'au pregătit la o luptă frumoasă, deși nu se speriază că vor eși învingători, după-ce Ungurii sînt în majoritate aproape absolută.

Resultatul îl vom vedea.

Delacernița.

Puterea Jidovilor.

(Urmare).

Am văzut, cum 'și-au știut câștiga Jidovii preponderanța pe terenul economic. Știau însă bine, că nu e destul a stăpâni pe cineva cu averea, căci până nu-'i stăpânești și sufletul, tot nu poți face ce vrei cu el. De aceea a făcut tot ce le-au fost cu putință, ca să apuce în ghiarile lor presa, adică gazetele. Și aici au lucrat mai cu seamă cu banul. Incețul cu incețul au ajuns să stăpânească în direcțiunile, cari administrau averea unui ziar, și astăzi aproape întreaga presă e în mâinile lor în Viena, Berlin, Paris, Londra, dar' mai ales în Budapesta, unde afară de 2—3 foi ungurești, toate au mai mulți sau mai puțini redactori Jidani.

Fiind stăpâni pe gazete, e lucru ușor de înțeles, că tot ce scriu, scriu în favorul Jidovilor, laudând pe bancherii, scriitorii, comercianții, artiștii Jidani și hulind fără milă pe ori-ce creștin, care ar cuteza să zică ceva contra unui Evreu. Bismarck, care cunoștea bine pe Evrei, zicea: »Atingete-te de un Jidan, și îndată strigă din toate părțile vai!«.

Jidovirea presei s'a putut observa bine când cu procesul lui Dreyfuss. Acest căpitan jidan, care dispune de o avere de mai multe milioane, nu s'a rușinat să joace pe spionul Germaniei, deși era francez (?), dar' de lege israelită. A fost dovedit și condamnat, în urma gălăgiei celei mari ce au făcut-o toate gazetele jidovești, a fost iertat. Când era cu procesul lui, își era scârbă să iei una din foile cele mari franțuzești, nemțești, ungurești etc., căci nu cetia fără de »martirul« Dreyfuss, »nevinovatul« Dreyfuss etc. Și văicărelile acestea au durat câțiva ani. Acum, când Englezii luptă de peste doi ani de zile, puși la cale de bancherii jidani și creștinii jidoviți, ca să nimicească un popor întreg, pe Buri, foile cele mari jidovești se mărginesc a aduce știri de câteva rânduri. Mult o ajută pe presa jidovească și jidovită și împrejurarea, că agențiile telegrafice, adică întreprinderile, cari au oameni pretutindenea pe rotogolul pământului, ca să le vestească toate știrile, încă sînt jidovești. Nu ne putem dară mira, că știrile despre biruințele Burilor le aflăm tot numai la 2—3 săptămâni, dar' dacă prinde Kitchener vre-un cal orb sau schiop de-al Burilor, precum și câțiva bătrâni neputincioși, numai decât se vestește prin telegraf în toată lumea »biruința« engleză.

Mult resimțim și noi Românii influența presei jidovești și jidovite. Jidovii, după obiceiul lor, se alătură în ori-ce țeară pe lângă cel mai tare. Așa au făcut și la noi, unde, după-cum am spus, presa — pe lângă altele — e în

mâna lor. Când li-se va deschide Maghiarilor ochii, — și trebuie să li-se deschidă — vor vedea, că toată ura, ce o au cătră naționalitățile din Ungaria, a fost nutrită și crescută de Jidani. Atunci însă ei vor fi ajuns la sapă de lemn.

Tot rol hotărîtor au și pe terenul literaturii. Scriitorii jidani și jidoviți sînt ridicați până în slava cerului, cum s'a întâmplat cu Heine, Nietzsche, Björnson și o sută alții. Unii dintre acești scriitori, ca d. e. Suderman, preamărit de ei, îndată-ce s'au scăpat se scrie ceva, ce nu era după placul Jidovilor, au fost trași în noroiu.

Influența scriitorilor jidani și jidoviți asupra publicului cetitor e cu mult mai stricăcioasă, decât jafurile materiale, la cari supun pe creștini. În scrierile lor își bat joc de religie, de viața conjugală, de iubirea față de de-apropie, de legile moralității, preamărind viața destrăbălată și scuzând fărădelegile. Urmările cetirii de astfel de scrieri le putem vedea deja și la o parte din tinerimea noastră, crescută mai ales la școlile ungurești. Numai influenței spiritului jidovesc este de-a se atribui trista aparițiune, că tinerii de-ai nostri își bat joc de morală, ba chiar și de cele sfinte ale întocmirilor bisericesti.

În artă încă s'au virit Jidanii, mai ales în musică. Și aici însă au produs, ca Meyerbeer, Offenbach și încă câțiva, piese chemate să umple numai pungile. În pictură și sculptură ei sînt spriginitorii cei mai mari ai direcțiunii numite »secesiune«, după care picturile și sculpturile sînt adevărate strîmbături, făcute de copii, când fac primele deprinderi de desen. (Va urma).

DELA „REUNIUNEA ROMÂNĂ DE AGRICULTURĂ DIN COM. SIBIIU“.

Pentru vierii nostri.

Prin rescriptul seu dno 25 Octombrie a. c. Nr. 85.128, înaltul minister r. u. de agricultură ne pune în vedere, că toți aceia, cari doresc a se prevedea cu *mlădiță de vișă sau cu sade de vișă de vie altoită*, de proveniență din *pepinierile statului*, să se adreseze în acest scop *cel mult până la 30 Noemvrie a. c.* cătră acel inspector de vierit respective cătră acea direcțiune a școlii de vințeleri, în a cărui district se găsește locul de vie, ce este a se înol sau a se planta din nou. În ofertele de cumpărare se se arete cu acuratețea soiul *mlădițelor și al altoilor*, *cătătimea*, situația locului de plantație, cum și numele primitivului, locuința și stațiunea căii ferate.

Publicațiunea ministerială, ce cuprinde amănunte în această privință — la cerere o poate primi ori-și-cine dela ministerul de agricultură și dela subscrișul comitet central.

Sibiu, 3/16 Noemvrie n. 1901.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Demetriu Comșa,
președinte.

Victor Tordășianu,
secretar.

Adunarea învățătorilor români gr.-cat. din desp. Turzii.

De lângă Turda, Nov. 1901.

Adunarea învățătorilor români gr.-cat. din despărțământul Turda s'a ținut în 8 Nov. a. c. în localul școlii gr.-cat. din Cianul-mare.

La orele 8¹/₂ a. m. s'a celebrat sf. liturgie prin dl. Petru Stoica, preotul locului. După terminarea serviciului divin ne-am adunat cu toții în localul școlii, unde dl. președinte Ioan Peștean prin o vorbire acomodată, cum numai dumnea-lui știe, declară adunarea de deschisă.

Imediat s'a constatat membri prezenți. Prezenți au fost 12 din 17 membri ordinari. Ne-au mai onorat cu prezența d-nii Petru Stoica, preot local, Grigoriu Popa, notar în loc și Kárpáti Elemér, inv. de stat în loc.

E de regretat, că d-nii preoți nu-și țin de datorință a lua parte la adunările noastre, cel puțin în calitate de directori școlastici, — puțin interes!

Leccióna practică o a ținut dl. Simeon Lucaciu cu elevii sei despre »St. Stefan« care s'a apreciat de bună.

A urmat disertantul, care însă din cauze neprevăzute a absentat și astfel în locul dîneului a disertat dl. Teodor Radu despre »alcool«, care a fost apreciată de bună.

Urmează la ordinea zilei raportul cassarului și bibliotecarului. Aci cu părere de rău trebuie să mă exprim că atât cassarul, cât și bibliotecarul au absentat, și nici barem rapoartele nu și-le-au trimis și astfel nu s'a putut face încassarea taxelor restante, cari se urcă la o sumă colosală. Acestea ar fi unele din cele mai însemnate puncte ale reu niunii, despre cari trebuie să aibă cunoștință fiecare membru.

Puțin interes din partea dlui cassar și bibliotecar.

S'a citit raportul membrilor delegați, cari au participat la adunarea generală ținută în Blaj la 3—4 Oct. și despre agendele și decisiunile luate în această adunare.

Ca membru nou ordinar s'a înscris dl. Gregor Pop, notar în loc, solvind la mîna președintelui taxa de 4 coroane;

căruia și pe această cale i-se exprimă cele mai călduroase mulțumite.

Locul adunării s'a statorit în Tritul-superior, unde va prelege D. G. Sâmpălean, inv. în loc și vor diserta: I. Pescar »Orele libere ale învățătorului« și dl. R. Dobrin: »Împărțirea grădinei de legumărit«.

S'a ales o comisiune pentru verificarea procesului verbal, în persoana dlor Emil Murășan și Teodor Radu.

Ne mai fiind alte obiecte de pertractat președintele închide adunarea, apoi cu toții ne-am adunat la masa ospitală a dlui S. Lucaciu, unde nu a lipsit nici voia bună, nici firul toastelor.

Lime.

PARTEA ECONOMICĂ.

Grajdurile.

Timpul cel rece de toamnă a sosit și peste puțin o să ne vină și iarna cea friguroasă, când atât omul, cât și animalele caută câte un adăpost mai călduros. Pentru om adăpostul cel mai bun și mai sigur contra frigului și a celorlalte influențe atmosferice este casa, ear' pentru animalele domestice sînt grajdurile. Despre acestea din urmă vom să arătăm și cu această ocaziune unele lucruri mai însemnate.

Precum omul dintr'o casă scundă, îngustă, umedă și cu ferestrele mici și înțepenite, cari după ce se așează odată nu se mai pot deschide de loc așa că aerul din casă totdeauna e stricat și nesuferibil, — nu poate fi frumos la față și deplin sănătos, ci mai mult slab și palid. — Întocmai așa nu pot fi grase, frumoase și sănătoase nici animalele ținute în grajduri umede, scunde, înguste și întunecoase.

Oamenii mai săraci însă, deși sînt siliți a petrece în asemenea case nesănătoase, cel puțin nu sînt legați în acelea și îndată ce ved, că-i doare puțin capul, sau altcum le este cum va rău îndată es afară în aerul curat, sau se duc la vre-un vecin, care are o casă

ceva mai largă și mai sănătoasă, pe când bietele animale de casă sînt legate bine de iesele, cu ștreanguri groase, ea se nu se prea poată mișca, decât doar' chiar numai ea să se culce.

În starea aceasta sînt ținute cele mai multe din animalele economilor noștri câte o jumătate de an, neslobozindu-se din grajd, decât până la apă, ca și cei osândiți în temnițe. Să nu ne prea mirăm dar', când le vedem primăvara, că deși unele es mai moarte de slabe din iarnă, totuși, după ce scapă din robia grajdurilor și se ved și ele la largul pe câmp, își arată semnele de bucurie prin alergări și sbierături puternice.

Unele din grajdurile economilor noștri nu sînt destul de largi pentru numărul vitelor, ce voesc a adăposti în ele; altele earăși nu sînt destul de călduroase, așa că în iernile mai grele nu numai că rabdă frig destul, dar' mai pot și degera, ca să se prăpădească, apoi unele din grajdurile economilor noștri mai săraci au și niște iesele de tot simple, făcute numai din oăjiva pari și îngrădite cu nuiele, mai numai în fața pămîntului, așa, că dacă vitele se împung una pe alta, sau dacă se desleagă vre-una din ele, sau vrea să se lingă, odată pot căde în asemenea iesele și să se prăpădească, după cum se și întîmplă aceasta pe unele locuri destul de des.

Pentru a feri grajdurile de umezeala, care după cum am văzut, este scăderea cea mai mare, trebuie să le facem sau zidim la un loc deplin uscat și dacă se poate și ceva mai ridicat. În lipsa unui asemenea loc este bine a se ridica grajdul prin bolovani de peatră și năsip.

Odată locul ridicat, se începe adunarea materialului de zidit: peatră, cărămidă, var ș. a. Când materialul se află tot adus la fața locului, se planuște fundamentul și se sapă pămîntul, pe care trebuie să se ridice părății. Ușa grajdului e bine să se vină spre mează-zi sau apus, de unde nu prea suflă vânturi răci, ear' ferestrele de sticlă, în număr de cel puțin — două, sînt de a se face în părătele cu ușa, ca lumina să poată pătrunde în grajd din dos, ear'

Petru al Dincăi.

— Episod eroic din războiul independenței.

»Sântem Români, să fim Români!«...

(Urmare și fine).

Trecu vreme de atunci.

Pe Petru îl liberară și cu asta îi pricinuiseră o durere mai mare decât pierderea piciorului.

N'ar fi putut să mai lupte, dar'...

Când plecă spre casă începură să se ivească zorii iernii. Abia trecuse Dunărea dincoace și cumplita iarnă cernea norii de zăpadă.

Petru se silea din greu; pe drum nu se gândea decât la nevastă și băiat.

Dar' — durere! — când, din întîmplare, ochii îi alunecau pe cîrja ce-i spriginea mersul, o lacrimă curgea de-alungul feței sale arse de soare.

— Ce o să zică ei când m'or vedea? își dădea cu gândul. De ce nu-mi putui lăsa și celalalt picior tot acolo; să-mi fi dat și mînile și sufletul, numai... nu

mai să-i scap de-a mă vedea schilod... și apoi n'o să pot munci... În casă o să fiu o greutate, nu un ajutor... De ce n'am murit, de ce n'am murit!... Și isbucnea în șiroaie de lacrimi.

Trecerea Dunării și cîrja de lemn îi aducea amîntă bubuitul dela Grivița, ear' tot cîrja și medalia din piept îi infățișau chinurile și suferințele din spital. Revedea pe »mama răniților«, îi simțea mîna alinîndu-i durerile, îi auzea glasul mîngăietor, o vedea scriind oștenilor pe acasă...

Și astea îl oboseau pe Petru, făcîndu-l să întîrzie tot mai mult.

Într'o zi căzu atîta zăpadă, că nămeții ajunseră până la streșina casei. Nu-i fî cu putință să-și urmeze drumul.

Mai era o jumătate de poștie, când se oprî la han ca să aștepte, doar' s'o topi zăpada.

Stătî o zi, stătî două, nici o schimbare; ce se topea ziuă, îngheța noaptea.

Dorul după cei de acasă nu-l lăsa în pace, de mers nu era vorbă; rămănea: ori să-și potelească dorul, ori s'o ia spre casă, așa la un noroc. Și a scotit că-i mai bine să plece.

Când destăinul gazdei planul lui, îl luă în ris, apoi vîzîndu-l neclintit, i-a deschis poarta.

Și într'o noapte, cu cușma pe o ureche, își luă cîrja și... înainte cu Dzeu!

Fulgii de zăpadă cădeau tot mai deși, vîntul bătea cu turbare, întunec besnă, Petru credea că n'o să mai ajungă la Rucăr.

Din când în când pe soșea s'auzea lătratul unui căne de pe la cantoane ori urlete de lupi. Petru înaintează cu mare greutate, ba, odată, cîrja împiedcându-se, alunecă, cade, se scoală, își face cruce și... ear' înainte!...

Cu chiu cu vai s'apropie, zărește lumini palide la o sută de pași. Gîndul că ce o fi făcînd Veta și Ionică îi dă zor tot mai mult.

nu din față, de unde ar pute fi vătămătoare pentru ochii vitelor. Alte două ferestri mișcătoare, sau o ușă umblătoare sunt de a se face de cătră șură, ca să se poată pune nutrețul de lipsă dacă grajdul este astfel întocmit.

Înălțimea pereților la grajduri trebuie să fie cel puțin de doi metri și jumătate, ear' lărgimea lor se face în proporțiune cu numărul vitelor, ce avem să adăpostim în ele. Cu cât se face grajdul mai larg, adică pentru mai multe vite, cu atât se recere ca să fie mai înalt, de oare-ce aerul în grajdurile cu mai multe vite se strică foarte ușor și devine înădușitor, ba de multe-ori chiar stricăcios.

În grajdurile prea scunde și îndesuite de vite nu este consult a se culca servitori sau alți oameni peste noapte, de oare-ce se pot îneca foarte ușor în aerul acela înădușitor numit și carbon.

Dacă grajdurile de peatră, căci de acestea e vorba acum, se face pentru vite mai puține, atunci grinzile sau stucătura poate să fie și de brad, că nu prea asudă, ear' dacă grajdul se face pentru vite mai multe, atunci grinzile sau stucătura e bine ca să se facă de stejar, de oare-ce în asemenea grajduri fiind înădușeala prea mare, cam asudă și ușor se pot putrezi și dărîma.

Dacă voim ca grajdurile să fie cât mai călduroase, atunci în pereții aceloră punem numai cărămidă, ear' dacă voim ca acelea să fie peste vară ceva mai răcoroase, atunci printre cărămizi mai putem pune și câte-o peatră de riu.

Coperișele la grajdurile de peatră se fac în proporțiune cu lărgimea lor și se acoper cu țigla sau șindile.

Ieslele se fac din stâlpi de stejar, în cari se înțepenește deasupra o grindă de brad, pe care apoi se bat scândurile cât de des ca să nu cadă nutrețul din ele, fie acela cât de mărunt. Acelea trebuie făcute așa de înalte, precum sunt de mari și vitele cari au să mănânce din ele.

Dacă grajdurile nu sunt în legătură cu șura, atunci în partea despre șură se face o ușă sau coș, pentru a pute ține în el, ca într'un magazin, nu-

trețul aruncat din șopron sau adus aci din clăile de afară.

După-ce astfel toate s'au isprăvit în lăuntru grajdului, ne apucăm de poditul aceluia. Cu privilegiul acesta să se bage bine de seamă, ca poditura cătră iesle să fie ceva mai ridicată, ca să se poată scurge în jos udul și balegile mai moi. La capătul scândurilor din jos, sau pe la mijlocul grajdului, trebuie să se facă canalul (scocul) pentru prinderea udului și conducerea lui pe sub zid, într'o fântână anume făcută lângă grămada de gunoiu (platformă), de unde apoi să se poată arunca când e de lipsă pe acela, sau să se poată duce pe agrii și fênațe.

În sfârșit se mai așează la un loc potrivit și patul, dacă e ca cineva să doarmă și peste noapte în grajd, ear' într'o fereastră la mijlocul lui o lumină sau lampă, ca să poată lumina pe timp de noapte.

Precum starea locuitorilor dintr'o comună se poate judeca după casele lor totașa se mai poate judeca și după grajdurile vitelor și celelalte clădiri economice de oare-ce astăzi este pe deplin constatat, că economii harnici și avuți își fac nu numai lor locuințe frumoase și sănătoase, ci și vitelor lor.

Grajdurile de lemn încă sunt destul de bune. Acestea se fac de obicei în legătură cu șurile. În asemenea cazuri, grajdurile pentru vite se fac de regulă sub șopronul de fân.

Bârnelor din grajdurile de lemn pot să fie de brad, de fag sau de stejar. Cele mai bune sunt cele de brad, sub cari e bine a se pune tălpi de stejar.

Pereții grajdurilor de lemn se bat (isbesc) cu lut, apoi se prind cu pământ și balegă ca să nu crepe, ear' mai pe urmă se văruesc. Acoia se mai pot bate și cu muruială sau papalașcă de zid, dacă mai întâiu se bat peste ei niște lați de brad, cari să poată împedeca căderea varului. Astfel făcute și grajdurile de lemn puțin se deosebesc de cele de peatră, mai cu seamă, dacă se fac după-cum am zis și mai sus, destul de largi și de înalte.

Afară de aceste două feluri de grajduri, cari am pute zice, sunt mai cu

seamă pentru economii cu stare mai bună, mai sunt încă un fel de grajduri pentru cei mai săraci și cu vite mai puține, cari se fac din pari și nuiete ca gardul, și apoi se lipesc cu pământ, ca și cele de lemn. Și pentru acestea din urmă trebuie să se țină seamă de însușirile de mai sus, ear' de cumva nu se potesc, trebuie să se ridice la tot casul locul sub ele și să se bătucească cu pământ cleios, care apoi nu lasă să se scurgă udul și să se facă glod și tină în ele.

Între toate grajdurile, cele mai bune și sănătoase, sunt cele curate. Nimic nu este peste curățenie, pentru-că nimic nu este așa de frumos, ca aceasta. De aceea și față cu vitele trebuie să se țină cont de ea, pentru-că dacă omului nu-i convine într'o casă nemăturată, murdară și cu un aer greu și stricat, cu atât mai rău le va conveni vitelor, ca să înoate zile și săptămâni întregi în propriul lor gunoiu din grajduri.

Ioan Georgescu.

O nouă circulară a domnului Kalinderu.

Di Kalinderu, administratorul domeniilor coroanei, a dat în timpul din urmă o nouă circulară cătră agenții (conducătorii) aceloră, care dovedește din nou interesul, ce-l poartă, ca domeniile coroanei să devină prin luminarea conducătorilor lor adevărate făclii pentru deșteptarea țeranului român.

Din această circulară estragem următoarele:

De câțiva ani încoace am făcut, întovărășit de cei mai mulți dintre d-voastră, excursiuni în Transilvania, Bănat și Ungaria, cercetând exploatațiunile și gospodăriile celor mai mari domenii ale statului ungar, ale unor mari proprietari, cum și ale unor țerani de acolo. Pe unii dintre d-voastre i-am trimis în Bucovina pentru a cerceta exploatațiunile și diferitele lucrări culturale silvice, și asemenea călătorii se vor face și de aci înainte, pentru-că înlesnesc formarea personalului și au darul de a lăsa întipărite în mintea fiecărui multe lucruri bune văzute în alte părți, care se pot introduce și la noi cu siguranță de isbândă.

Având însă în vedere, că asemenea călătorii și excursiuni se pot face mai nemerit în timpul verii, m'am gândit că peste iarnă ar fi bine să se adune, cel puțin odată pe an, toți șefii de regie, cum și unii din șefii de secțiuni mai vechi la un loc; într'un an la un domeniu, în alt an la alt domeniu, pentru a-și împărtăși reciproc cele văzute în străinătate, lucrările aplicate în ocolul seu, rezultatele căpătate, cum și a discuta împreună diferitele chestiuni în ale agriculturii, silviculturii, creșterea vitelor și cele cari se referă la bună stare a populațiunii de pe domeniile coroanei.

Insemnătatea acestor întruniri o socotesc de o deosebită valoare pentru a se stabili un plan de progres economic și de educațiune morală și intelectuală în regenerarea populațiunii rurale, pentru care este neapărată nevoie să se creeze ramuri noue de producțiune, noue îmbunătățiri, cum și să se desvolte cele începute.

Ah! dar' când s'ajungă în ograda lui, cerul, gelos de fericirea ce-l așteptă, dădă o ninsoare, deasă ca prin sită și un vifor de aducea zăpada tot în sburături.

Petru nu se mai pute ține, vru să pue mâna pe uluci, dar' un câne, sărind din întunec ca o șfirlează, îi făcă groază și fel de fel de închipuiri urite. . . Petru căză tocmai în fața ușii.

Deșteptată de sgomot, Veta ese afară numai în camășe și se aruncă în brațele lui.

În casă se petrecu cea mai duiosă scenă ce se poate închipui. . .

Când Veta zări cărja în mâna lui Petru rămase buimăcită apoi venindu-și în fire începă să-și smulgă părul.

Stând să easă, Petru o apucă de mână, face sforțări peste poate și cu o voce stânsă murmura:

— Da!... da!... n'am picior... e de lemn... e cărja... dar' am asta... e dela Ea... dela doamna... dela mama rani-

ților... Și cu mâna pe medalia dela piept, aburită de ninsoare, Petru adoarme adânc.

Era și vremea!...

— O să mai vie o Griviță, un 30 August și mulți Petru al Dinoăi s'or găsi, spunea el mai anii trecuți, când Regele Carol se abutu prin Rucăr. Iți era mai mare dragul să-l vezi povestind celorlalți în jurul focului.

Ear' seara, ca un flăcău se urcă în virful brădetului și de acolo îi trase până la ziuă din bucium. Și când Măria Sa Doamnă de atunci — azi Regina — vru să-și răsplătească osteneala, el puse degetul pe medalia care tot strălucea, se întoarse repede și o luă înainte, spre pădure.

Nu se mai putea stăpâni: plângea ca un copil.

Const. Mora.

În momentele grele, prin care trece azi țeara noastră, se impune la toți datorită de a se gândi la o mai rațională dezvoltare a bogățiilor noastre, care de multe ori se pierd din cauza nepăsării. Lucru firesc și indispensabil este, ca să ne reculegem cu toții și să ne punem pe adevărata cale de progres, care este dezvoltarea economică...

Sfaturile comune între oamenii de aceeași meserie sunt de folos nu numai pentru alegerea și propunerea îmbunătățirilor, ci și pentru găsirea mijloacelor celor mai nemerite în a le aplica. Ele ne mai dau în același timp puțința de a cunoaște cauzele, care au împedat realizarea pe deplin a unora din măsurile luate până acum și prin comparațiune între cele ce s'au făcut, se cunosc și împrejurările de care trebuie să se țină seamă în viitor.

În sfârșit, întrunirile de acest fel, pe lângă folosul ce cred că vor aduce administrațiunii noastre, vor fi și pentru d-voastră un bun mijloc de a vă cunoaște, a stabili o înfrățire între dumneavoastră și de a vă lumina, împărțându-vă unii la alții observațiunile ce ați făcut peste an.

Școala agronomică a com. Sibiu.

În 30 Octomvrie st. n. a. e s'a ținut examenul final la școala agronomică a com. în prezența unei comisii examinate din partea comitatului. A examinat dl director al școlii Iuliu Schuster după următorul program: a) Lucrări de mână, anume: Tăierea de paie și năpi, precum și prepararea de nutrețe mestecate. Mulgerea vacilor. Înhamarea și prinderea la car a caitor și boilor. Scoaterea și curățirea napilor de zahăr și de nutreț. Săparea și mușnoitul cu »Planet junior«. Sămănatul cu mâna și cu mașina de sămănat. Scoaterea, plantarea, legarea și îngrădirea pomilor. Demonstrarea diferitelor sisteme de altoire la pomi. b) Lucrări cu vite: Aratul cu plugul universal Sack, și anume: cu plugul singur; cu tăietorul dinainte; cu plugul de două brezde; cu plugul pentru afunzime; cu unelte de curățit; cu unelte de grămădit; cu estirpătorul; cu făcătorul de gropi; cu mașina de scos cartofi. Aratul cu plugul schimbător. Lucrări cu carul »Planet junior«, și anume: săpatul (curățitul în diferite lățimi, afunzimi și moduri); grămăditul înăuntru și în afară; brăzdară cu marcherul; acoperirea seminței și netezitul cu tăvălugul. Grăpatul. Sămănatul cu mașina de sămănat.

Observăm, că examinarea a fost adevărată practică, cum peste tot practic este și învățământul. De altfel economia rațională și îndeosebi manipularea cu mașinile și uneltele agricole nici nu se poate învăța temeinic pe altă cale. Staulul plin de vaci, juninci, viței etc., tot soiuri alese și bine îngrijite, grădina bine lucrată a școlii cu straturi de experimentare cu feluri și feluri de trifoiu, lușernă și ierburi, școala de pomi cu zeci de mii de altoi, moșia școlii, pe care se cultivă năpi de nutreț și de zahăr, etc., toate acestea fac asupra privitorului cea

mai bună impresiune, și-i sugerează dorința ca să vadă câți mai mulți fii de țărani făcând studii temeinice în această școală. Cursul școlar e de un an. Se primesc fii de plugari, cari au trecut de 17 ani. Spese nu se cer. Informațiuni mai amănunțite se vor cere dela dl dir. Iuliu Schuster (Tîrgul fînului nr. 10) Sibiu.

Arăturile de toamnă.

Revista specială »Amicul agricultorilor« din România publică următoarele asupra arăturilor de toamnă:

Am auzit multe plângeri din partea cultivatorilor mari mai cu seamă, cum că timpul ploios nu le-a permis să facă destule arături și sămănături de toamnă.

Această împrejurare îmi procură ocaziunea să revin asupra celor scrise mai de mult în coloanele acestei reviste, anume asupra continuării arăturilor cari dacă nu pot fi sămănate, vor rămâne ogoare pentru sămănăturile de primăvară. Cât pentru epoca până-când se pot continua am fost și sunt de părere, că ele pot urma până la căderea zăpezei.

În alte țări, cum de pildă în Germania-de-nord, unde se face agricultură întinsă, se ară cu zăpadă pe câmp, ba încă se și cară și îngroapă fumegarul necesar.

Cât pentru continuarea sămănăturilor, școara care e mai răbdătoare decât grâul se poate sămăna și în Nov. în locurile șese și nu prea espuse orivățului și cari au teren prin care umezeala pătrunde mai ușor, se mai poate sămăna și grâu până pe la 19 Noemvrie (se înțelege dacă nu ai înghețuri mai dinainte). În acest caz se grăpează sămănta mai adânc și se pune cantitate mai mare pe loc.

Îngrijirea stupilor.

În Octomvrie timpul fiind rece, miștele și fenețurile fiind păscute de vite, florile, pe unde au mai rămas, fiind veștejite de brumă, albinele ne mai având de unde culege miere, încep a se mai astîmpăra în locuințele lor.

Privindu-le în timpul zilei, vedem unele umblând atât împrejurul stupului cât și în interior, cercetând deschizături, aceasta ne dă a înțelege că ele se pregătesc de iarnă, prin urmare și noi trebuie să le dăm ajutor.

Stupilor, cari sunt puternici având miere în abundență, le luăm o parte din ea, lăsându-le numai atâta cât credem că le-ar fi necesar la iarnă. Cercetăm apoi fiecare stup în parte ca să aibă regină tină, harnică și să fie destul de populat cu albine, căci acestea ierneză mai ușor, ear' celor cari sunt slabi le punem miere spre a le ajunge în timpul iernii. În acest timp unele albine stând fără lucru încep a fura miere dela vecinele lor, de aceea trebuie să micșorăm urdinișul stupilor spre a împedea aceasta.

Pe la sfârșitul acestei luni astupăm toate deschizăturile stupului ce au mai rămas, afară de urdiniș, și locurile goale rămase în interiorul lui le umplem cu

fîn mărunt spre a nu pătrunde frigul înăuntru, observând totodată să nu se introducă șoareci în interior, căci aceștia îi aduc la peire. Adese-ori se întâmplă să cadă și zăpadă, dar' timpul fiind schimbăcios poate să fie apoi și frumos, pentru aceasta nu trebuie să le punem la iernat de timpuriu, căci ele sburând pe afară, cu toate-că nu găsesc nimica, dar' se mai curăță și cu atât intră în iarnă mai ușurate, cu atâta nu se îmbolnăvesc așa des.

Prin Noemvrie, când vedem că frigul crește, transportăm stupii din locurile lor și îi ducem în locuința hotărâtă pentru iernat. Ele trebuie să fie spațioase, uscate, provăzute cu mai multe răsufări pentru primirea aerului și să fie într'un loc liniștit spre a nu le supăra.

După-ce i-am așezat pentru iarnă; îi vizităm mai des, căutând ca nu cumva să se introducă înăuntru șoareci, lucru ce se constată în modul următor: dacă vedem bucăți mici de faguri sub stup, atunci e evident că sunt, și ca să constatăm dacă sunt în interiorul locuinței de iernat, punem pe jos nuci crepate, și dacă a doua zi sunt roase ne probează că sunt. Spre a-i împedea de a face stricăciuni, le punem diferite curse sau otrăvuri, unii pun praf de piper, ear' alții amestecă praf de var nestins cu zahăr, șoarecii mâncând această amestecătură mor.

La stupii sistematici opriră întrării șoarecilor în interior e mult mai ușoară, punându-se o tăbliță găurită la urdiniș, prin aceasta nici albinele nu mai pot eși afară, ear' aerul e totdeauna primenit în stup. Ioan Crivăț.

Dela reuniunea română de agricultură din com. Hunedoarei.

Nouă împărțire de altoi.

Avem bucuria a pute împărtăși membrilor »Reuniunii Economice« din Orăștie, că la intrevenirea și stăruințele comitetului reuniunii la ministerul r. u. de agricultură, acel minister a asignat reuniunii și acum în toamnă 1860 de altoi, între cari 1000 de meri tot mere pătule, 200 peri, tot soiuri nobile, pentru prețul de câte 10 cr. altoaia.

Având reuniunea de suportat și cheltuielile de pachetare și căraușie, Reuniunea trebuie să socotească în 13—15 cr. altoaia (care la Geoagiu abia se poate căpăta cu 40—50 cr. una!)

Membrii reuniunii, cari la împărțirea din primăvară nu au putut fi împărtășiți cu altoi, se se înștiințează acum și se trimită, și vor căpăta partea câtă li-se cade, după taxa ce au plătit. Cei înscriși cu 1 fl. taxă pe an, vor primi 10 altoi grațuiți, cei cu 50 cr. 5 altoi.

Acei membri, cari în primăvară au căpătat deja cât li-s'a căzut, capăta acum altoi cu prețul acesta mic dela reuniune până se vor ajunge.

CRONICĂ.

Iubileu de 25 ani. Reuniunea femeilor române gr-or. din Făgăraș și jur. invită la festivitatea iubileului de 25 ani, ce se va ține Duminecă, în 11/24 Noemvrie 1901. Comitetul reuniunii, prin: Maria Dan, presidentă, Ioan Berescu, secretar. Se va ține un parastas în biserica gr-or. din Făgăraș pentru inițiatorii, spriginitorii și membrele răposate. Apoi va fi sădintă festivă, după care la 8 ore seara va urma petrecere socială.

Nou avocat. Domnul Dr. Victor Onișor aduce la cunoștință, că cu 1 Decemvrie 1901 își va deschide cancelaria *advocațială* în Bistrița, strada Lemnelor nr. 39 (vis-à-vis de institutul Bistrițana).

† **Hasnaș.** Săptămâna trecută Românii au pierdut pe un talentat artist, pe Vasile Hasnaș, care a încetat subit din viață.

Înmormântarea 'i-s'a făcut Sâmbătă. La Teatrul Național a fost arborat drapelul negru în semn de doliu și Sâmbătă seara nu s'a dat reprezentație.

Alegere de protopop. Din Hunedoara ni-se scrie: Marți în 30 Octomvrie st. v. (12 Noemvrie st. n.) s'a efectuat alegerea de protopresbiter al tractului nou înființat Hunedoara. Resultatul alegerii a fost, că dintre cei doi concurenți, George Oprea, parochul actual al Hunedoarei a intrunit 29 voturi, ear' Avram P. Păcurariu, protopresbiterul tractului Iliei 12 voturi. Peste tot au votat 41 membri sinodali. Actul alegerii a fost condus în exemplară ordine de dl asesor consistorial Nicolau Ivan, căruia 'i-s'au făcut frumoase ovațiuni din partea comitetului protopresbiteral și parochial la sosirea sa în gara dela Hunedoara. *Un oaspe.*

Din supărările patriotice. Foia jidovească din Pesta, Pester Lloyd, varsă cătran. Pentru ce? Eaca pricina: Un glumeț din Viena scrie o epistolă unui comerciant din Pesta. Pe adresă nu scrie însă Pesta, ci Noul Ierusalim. Scrisoarea ajunge cu celelalte epistole la Pesta și epistolarii de-acolo, cari nu sunt Jidani, au ghicit numai decât, că Noul Ierusalim e capitala țării noastre. Negustorul din Pesta 'și-a căpătat-o. Din cauza aceasta e supărat Pester Lloyd și celelalte foi jidovești.

Hoții. Un student dela universitatea din Pesta, Győző Kecskeméthy, care era președintele unei societăți patriotice și cel mai mare orator la tâmbălașele patriotice, a furat peste 500 mii de coroane dala primărie. El nu e încă prins.

— **Comptabilul dela banca din Bereg-Muncaci,** Iosif Jaroș a furat 21 mii de coroane și a șters-o. Nici pe el n'au putut încă pune mâna.

Din statistica focurilor. În Sept. a. c. au fost în Ungaria întreagă 1366 focuri în 1077 comune, suferind o pagubă de preste 2¹/₂ mil. cor. 2446 de inși. Cele mai multe pagube au fost în comitatul Liptov, cele mai puține în comit. Pestei.

Crișana societate de economii și credit în Brad a dăruit la fondul de 20 bani, creat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor noștri suma de 5 coroane.

Grăjiți de copii. Io Gârbova (c. Sibiu) a murit o copilă de 4 ani din cauza rănilor, ce le-au căpătat când 'i-s'au aprins hainele din focul de pe vatră.

— **Femeia Maria Trifan din Dobârca** 'și-a lăsat o copilă de 3 ani singură acasă. Jucându-se pe lângă foc, 'i-s'au aprins hainele și până a venit mamă sa acasă, copila a fost moartă.

Contra beuturii. Ministrul de școale al Franței a dat o ordinațiune, prin care deobligă pe învățători să țină oamenilor lecțiuni contra beuturii de spirtuoase. Participarea e obligatorie. Tot la o jumătate de an trebuie să facă învățătorii raport despre mersul acestor prelegeri și rezultatul, ce l-au ajuns. — În România sunt introduse aceste prelegeri deja de un an și ar fi de cel mai mare folos dacă s'ar introduce și la școlile noastre.

Din nebăgare de seamă. Într'o vie din Dobos, pâneau aproape unul de altul 2 vânători porci sălbatici. Unul dintre ei s'a dus mai departe. Cel rămas pe locul vechiu vede mișcându-se ceva în întunec și crezând, că e un porc, a slobozit pușca. A fost însă tovarășul său, care lovit în cap, a rămas mort. După el a rămas o văduvă cu doi copii.

Nenorociri pe linia ferată. Ni-se scrie: În 13 l. c. au tăiat trenul Sibiu-Făgăraș aproape de Sâmbăta un bivoli. Un vagon a sărit de pe șini, așa că trenul a ajuns la Făgăraș cu întârziere de o oră. Călătorii au scăpat cu frică.

— În ziua de 18 l. c., dimineața la 8 ore, se afla trenul la halta Besimbav. Înainte pe un pod mergea o bătrână de 80 ani, surdă din naștere, din comuna vecină Rucăr cu 1 mirtă faină dela moară. Biata surdă nu a putut să audă nici signalul nici dudușura trenului, ce se apropia, așa că locomotiva a tăiat pe biata muiere în bucăți. Acum se așteaptă comisiunea.

Cruțare și noroc! Din partea unui venerabil protopop gr-cat. ni-se scriu următoarele: În comuna Dêrgea în anul 1899, băiatul școlar al unui creștin, scriindu-i numele unui vecin pe o citație oarecare, fu răsplătit cu un ou de găină; bucuria pruncului, era mare, căci pe acest ou își va cumpăra un caet.

Mama lui îl induplecă, să lase oul să-l pună sub o cloșcă, pe care chiar ieri o pusese pe 12 ouă. Pruncul ascultă. Din oul pruncului la timpul său eși o puică, care creșu și se făcu găină!

Găina ouă și se făcu și ea mamă și scoase pui.

Pe prețul puilor mărișori părinții pruncului cumpărară o puică. Aceasta creșu mare, se făcu mamă și fătu mai mulți purcei, — din purcei 6 se vândură și se cumpărară 2 porci mai mărișori! Scroafa mai fătu odată și atunci se vându cu purcei cu tot, din prețul cărora părintele pruncului cumpăra pentru prunc două vițelușe, de un an, cu câte 13—14 fl. bucata, ear' cei doi porci mai mărișori sunt astăzi la îngrășare și 2 vițele în poeată, toate dintr'un ou.

Eată ce face cruțarea, mîntea și norocul.

Cu bărbatul. În Modos a murit după un morb mai îndelungat un locuitor. Moartea lui așa a impresionat de adânc pe soție, încât și ea a murit de apoplexie de inimă.

Cât costă un soldat. În Norvegia costă pe an fiecare soldat 247 mărci, în Austro-Ungaria 244, Germania 236, Franța 196, Danemarca 191, Rusia 185, Italia 166, Suedia 150 și România 135 mărci (1 marcă 1 cor. 16 bani).

Necrolog. Ioan Pop, zelosul învățător din Supurul-de-jos din Sălagiu, după un serviciu de 40 ani, împărțit cu sfintele sacrameente ale muribunzilor în 11 Noemvrie 1901 n., după un morb scurt dar greu, 'și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, lăsând în doliu pe fiii sei: Ioan Pop, preot în Drăgești; Patrițiu Pop, învățător local; Augustin Pop, calfă de pantofar; pe ficele sale: Lucreția și Silvia Pop; pe ginerii: Vasile Marc, Traian Tămaș, numeroși conșăndeni și întreaga comună.

Dînsul era fala învățătorilor din comitatele Sălagiu și Satul-mare, cu iscusință în ale dascăliei și bun cântăreț. A fost vicepreședintele Reuniunii filiale învățătoresci din tractul protopopesc al Supurului de-jos.

Înmormântarea a fost vrednică de meritul răposatului. Prohodul l'a săvîrșit dl protopop L. Rezeiu, asistat de 3 preoți. În cuvîntul funebreal a accentuat meritele răposatului, storcînd lacrimi din ochii asistenților.

»Fie-i țărîna ușoară și memoria neuitată!»

Petreceri. Reuniunea gr-cat. de cântări Concordia din Oravița-rom. invită la producțiunea împreună cu cântări și teatru (Vlăduț mamii), ce o va aranja Duminecă în 24 Nov. st. n. 1901 în sala hotelului Șeranu de de aur (Iosif Nedici) din loc, sub conducerea dlui Ioan Bogdan, învățător. După producțiune joc. Inceputul la 8 ore seara. Intrarea de persoană: Loc de șezut: 1 coroană, loc de stat 60 bani. Bilete de intrare se vînd la dl Alecsă Toc, pantofar și seara la cassă.

— **Senatul școlastic din Alba-Iulia** invită la producțiunea cu cântări, declamări și urmată de dans ce se va aranja în salele școlii române gr-cat. din loc cu elevii școlii Duminecă în 24 Noemvrie st. n. a. c. Inceputul precis la 7 ore seara. Venitul curat este destinat în folosul înființării unui fond pentru provederea elevilor miseri dela școala gr-cat. din loc cu cărți și îmbrăcăminte. Prețul de intrare: de persoană 80 bani, de familie à 3 persoane 1 cor. 60 bani. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. NB. P. T. Public e rugat a să provedea cu de-ale mîncării de acasă; de beuturi bune să îngrijește comitetul aranjator.

— **Damele române din Timișoara-fabric** aranjează petrecere cu dans la 26 Noemvrie nou 1901, în sala berăriei (Fabrikshof) în favorul copiilor săraci dela școlile confesionale române de aici, la care invită pe toți binevoitorii. Pentru comitetul aranjator: Maria Putici, presidentă; Lucreția Matei, secretar. Inceputul la 8 ore seara. Biletul de persoană 2 cor., de familie (3 membri) 3 cor. Oferte și suprasolviri marimonioase se primesc cu mulțumită la adresa d-nei cassiere Maria Gherdan (Fabrik, strada Tiger nr. 2) și se vor cuita pe cale jurnalistică.

— **Societatea de înfrumusețare din Săliște** va da în ziua de 11/24 Noemvrie 1901, în sala festivă a școlii din localitate, prin concursul membrilor sei, o reprezentație teatrală, pentru sporirea fondurilor societății. Inceputul reprezentației la 7¹/₂ ore seara. Taxele de intrare: Locul I. 2 cor. (2 Lei), locul II. 1 cor. 50 bani (1.50 Lei), parchet 1 cor. (1 Leu).

Să va juca piesa: »O căsnicie«, comedie în 3 acte de George C. Ursachy, (Operă premiată de direcțiunea generală a teatrelor), reprezentată pentru prima oară la București pe scena teatrului național în 14 Ianuarie 1899.

Inecați de gazari. În Grădiște (Várhely) s'a întâmplat o mare nenorocire. Înainte cu câțiva ani ar fi fost să se astupe o fântână. Oamenii însăronați cu lucru acesta și-au ușurat treaba pânând câteva bârne de-asupra fântânei și peste ele pământ. Se vede, că bârnele au purtezi, căci Dumineca trecută punându-se doi feciori de-asupra fântânei, s'a surpat coperișul cu ei, căzând în ea. La strigătele lor au alergat doi țărani cu o scară, dar abia au coborât puțin și au amețit, căzând și ei la fund. Alți doi au pășit tot așa. Acum au fost avizate autoritățile. Fântâna a fost curățită de aerul cel stricat și numai după aceea au putut fi scoase cele 6 cadavre. Trei dintre nefericiți erau căsătoriți, rămânând după ei 12 orfani.

Hymen. *Elena Aurelia Doctor* (Hașfalău) și *Teofil Roșca* (Ungra) își anunță cununia lor, care se va celebra Duminecă în 11/24 Noemvrie a. c., la 2 ore p. m., în biserica gr.-ort. din Hașfalău.

— *Di Iuliu Moldovan* cleric abs. și *d-șoara Claudia Macarie* din Hopârta invită la sârbarea cununii lor, ce se va întâmpla Duminecă la 11/24 Noemvrie în biserica gr.-or. din Spalnaca la orele 2 după amiază.

— *Maria Câmpăan*, (Ghimbav) și *Terentie Popovici* (Tilișca) anunță sârbarea religioasă a cununii lor, care va avea loc Duminecă, în 11/24 Noemvrie a. c. la orele 3 p. m. în biserica gr.-ort. română din Tilișca.

— *Domnișoara Anuta R. Patachi* (Mihalț) și *di Nicolau S. Aron* (Alămor) anunță cununia lor, ce se va ține Duminecă, în 24 Noemvrie n. a. c., la 3 ore d. a., în biserica gr.-cat. din Mihalț.

— *Domnul Iuliu Lăzărescu* teol. abs. (Căprioara) și *d-șoara Victoria Petrovici* (Cella) își anunță cununia lor, care se va celebra Duminecă, în 11/24 Noemvrie la ore 11 $\frac{1}{2}$ a. m. în biserica gr.-or. din Cella.

Poporațiunea orașelor. Dăm după conscrierea din anul trecut numărul locuitorilor din orașele cu peste zece mii de pe teritoriul locuit de Români: Arad 56.260, Timișoara 53.033, Oradea mare 50.177, Cluj 49.295, Cinci-biserici 43.982, Brașov 36.646, Macău 33.722, Sibiu 29.577, Novisad 29.295, Sătmar 26.881, Becicherecul mare 26.407, Bichiș 25.483, Vêrșeș 25.199, Chișina-mare 24.843, Ciongrad 22.619, Ghiula 22.446, Oroșhaza 21.385, Baia 20.361, Mureș-Oșorhei 19.091, Parciova 19.044, Sighetul Marmăției 17.445, Lugoj 16.126, Ibașfalău 15.732, Stăerlac-Anina 13.723, Nădlac 13.631, Turda 12.117, Bistrița 12.081, Reșița 11.770, Alba Iulia 11.183, Biserica-albă 10.849, Sân-Miclăușul-sârbesc 10.720.

Budapesta are 732.322, Seghedinul 102.991 locuitori.

Iubileul loteriei. Acum se implinesc 150 de ani dela înființarea loteriei în Austria. În 13 Noemvrie 1751 a organizat prima loterie ministrul de finanțe austriac de pe aceea vreme, contele *Rudolf Chotek*, dând monopolul loteriei pe zece ani contelui *Ottavio di Cataldi*. Astăzi loteria aduce statului un venit anual de două milioane fl.

Krüger — deputat englez. Partidul naționalist irlandez are de gând ca să pue candidatura lui Krüger, care va fi ales deputat în parlamentul englez. Anglia, ce pretinde că a anexat Transvaalul și prin urmare, a făcut pe Krüger supus englez, nu va putea să anuleze alegerea lui.

Sânt noștri Irlandezii!

Miliția în Sibiu. După cea mai nouă statistică, numărul miliției în Sibiu e 3500. Cea mai multă miliție e în Budapesta, după care urmează *Casovia* cu 4516, apoi *Pojonul*, cu 4330. În locul al patrulea stă orașul nostru.

Țarul și Polonia. În cercurile politice din St.-Petersburg se vorbește, că Țarul voeste a inaugura o politică împăciuitoare în Polonia. Țarul iubește pe Poloni, despre ce a dat dovezi și prin restituirea în post a profesorului *Kosinski* la universitatea din Varșovia, suspendat pentru principiile sale liberale.

Demonstrație în Zagreb. Zilele acestea s'a sârbat în Zagreb iubileul de patru sute de ani dela începutul literaturii croate. Tinerimea universitară croată a făcut mari demonstrații cu această ocaziune. Ansa la demonstrațiune a dat împrejurarea, că pe edificiile publice nu s'a arborat tricolorul național croat. Studentimea s'a dus înaintea redacțiunei ziarului guvernamental *Narodne Novine* și în strigăte de »perja« la adresa foii și a banului, au protestat contra indolenței de a nu arbora steagul național cu ocaziunea unei sârbări naționale. Poliția a intervenit, deținând pe mai mulți universitari.

Miseria în Irlanda. Cât de puternică și de bogată este Anglia, nimeni nu ar crede, că o parte a ei, Irlanda, se fie cuprinsă de cea mai neagră miserie. Și totuși este așa. În Irlanda miseria e la culme. Sârmăni oamenii abia mai au ce mânca. Bani par'că au dispărut din circulație, numai *schimbul* se pomenește, ca în vremurile vechi. — Ce-ți e grandomania politică! Pe când guvernul Angliei cheltuiește miliarde pentru subjugarea viteazului popor bur, locuitorii ei de acasă stau să moară de foame...

Producțiune teatrală. Tinerii meseriași români din Blaj vor aranja la 24 crt. producțiune teatrală în sala cea mare dela »Hotel Univers«, în favorul înființării unei Reuniuni de înmormântare. Se vor juca piesele: *Nepotul* ca unchiu și *Cinel* Cinel.

Copiii Americanilor. În Cleveland (Ohio), unde muncesc și o mare parte din Românii emigrați la America, au plecat săptămână trecută 3000 băieți de școală la casa comunală, ca să-și espună primarului dorințele cu privire la patinatul în timpul iernii, ce se apropie. Ei au cerut construirea de colibi bine încălzite în parcurile publice, unde să-și poată lega patinele și să se poată odihni. Locul de patinat să fie măturat și să fie angajați oameni, cari să ajute la eventuale accidente. Primarul a promis împlinirea tuturor dorințelor lor, ținând băieților și o vorbire, în care a zis: Cereți totdeauna drepturile voastre și le cereți de atâtea-ori, până le-ați primit. Rămâneți pe lângă aceasta și când veți fi mari. Atunci nu va mai puteți fi vorba de monopolism și de suprimarea libertății poporului. Nu permiteți nici-când, ca băieții cei mai mari să bată pe cei mici, cum fac oamenii cei mari cu cei slabi, prin ceea-ce ajungem în împrejurări regretabile.

Școalele practice de agricultură din România. Peste câteva zile ministrul instrucției va espeda câte o serie completă de instrumente sgricole, la toate școalele elementare de agricultură, care au fost înființate până acum.

Convocare. Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din despărțământul »Roșia-montană« își va ține a noua adunare generală în 10 Decemvrie st. n. a. c., la 8 ore a. m., în școala gr.-cat. din Abrud.

Vêrsare de apă. Topindu-se zăpada la munte, riul Someșul mic s'a umflat, așa că în Cluj a inundat grădini, locuri, ba a intrat și în casele situate mai jos.

Botanică și zoologie, curs elementar pentru clasele inf. ale școalelor medii de G. Chelariu, prof. și dirigent la școala reală. Partea II. Ed. libr. H. Zeidner. Brașov. Prețul 2 cor.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, a ținut aseară ședință. Prezenți au fost presidentul *Demetriu Comșa*, membrii *Pantelimon Lucaș* și *Romul Simu*, *cassarul P. Ciora*, controlorul *Emil Verzariu* și secretarul *Victor Tordășianu*. Intre hotărârile de căpetenie amintim: luarea în studiu a întrebării: câte vite pot paște pe un teritoriu anumit de pășune; folosirea rațională a pășunilor, îmbunătățirea lor, înlocuirea buruienilor, spinilor etc. cu ierburi bune, împărțirea pășunilor după soiul de vite ce-l pasc etc. În scopul edării opului ilustrat și intitulat »*Paserile stricăcioase și cele tolositoare*«, s'a hotărât a se cere pentru traducere și tipar o subvenție dela guvern. S'au luat cu plăcere la cunoștință rapoartele direcțiunilor însoțirilor noastre de credit sistem *Raiffeisen*, cari toate arată progresul, ce acestea îl fac în scopul ridicării nivelului moral și material al populațiunii noastre. După luarea la cunoștință a publicațiunilor diferite, făcute de birou dela ultima ședință — comitetul a primit proiectul de raport general despre activitatea Reuniunii din anul 1900, prezentat de secretar, a aprobat socotelile cassariatului și a acceptat proiectul de budget pro 1901, ear' în scopul ținerii cât mai neaminate a adunării generale, biroul să se adreseze pentru alegerea zilei cătră onorata primărie comunală din *Aciliu*, unde are să se țină adunarea. Intre altele au fost primiți de membri ordinari ai Reuniunii: *Mirul Noata*, *Ioan Todarcea*, *Chirion Margit* și *Simeon Măniș*, toți economi din *Chirpăr*; *Iosif Armenciu*, econom (*Marpod*), *Ioan Băilă*, *Mateiu Pascu*, *Ioan Tocoe*, *Ioan Antinie*, econom și *Ioan Alexandru*, primar, toți din *Ilimbav*; ear de membru pe viață cu taxa de 80 cor. a fost primit secretarul Reuniunii, domnul *Victor Tordășianu*, fost membru ordinar dela întemeierea ei.

Știri morante. Vestitul agitator socialist *Defuisseaux* a murit în Bruxelles.

— *Tigrul scăpat* dintr'o menagerie în com. *Strigoniu* a sfâșiat o servitoare. În urma țepetelor mai mulți au năvălit după tigrul, au împușcat asupra lui, dar' nu l-au nimerit.

— La vre-o mie de studenți au năvălit în *Atena* asupra redacțiunii unui ziar, devastându-o, pentru un articol, în care se cerea cetirea evangheliei în biserică în limba nouă grecească, în locul celei clasice.

— Doi bêtărâni generali din armata austriacă au murit zilele acestea. Contele *Schönfeld* în *Teresiopol*, și baronul *Hold*, fost guvernor militar al *Tirolului*, în *Innsbruck*.

— Locotenentul *Hildebrand* din *Insterburg*, care omorise în duel pe amicul seu locotenent *Blaskovitz*, a fost condamnat de tribunalul militar la doi ani arest de fortăreață.

— Defraudantul *Falkai* a fost condamnat la 3 ani temniță.

Dela petrecerile noastre.

Reuniunea de cântări din Săliște a dat Duminecă, în 4/17 c. un frumos concert în sala festivă a școlii românești din loc.

O asistență numeroasă atât din sîmul inteligenței, cât și din familiile frunțase țărănești — asculta cu mare plăcere drăgălașele cântece, începînd dela cele mai ușoare până la „Mama lui Ștefan-cel-Mare”, de G. Dima.

În general corul întrunește calitățile unui cor bine instruit și disciplinat.

Atât vocile bărbătești, cât și cele femeiești sînt alese și în o perfectă armonie intrunite — de cumva altul n'ar fi cam prea puternic și nu ar domina timbrul cântărilor.

Aproape toate cântările au fost bisate și întimpinate cu sgomotoase aplause.

Dintre cele mai ușoare „Dorule o Dorule”, de Murășan și „Hora”, de Cordonean au dovedit, că corul stăpânește pe deplin duioasele acorduri „piano” și chiar înălțătorul „forte”.

Puterea corului însă și-a avut expresia în „Mama lui Ștefan...”

Solo de bariton l-a avut Dr. Stroia — despre a cărui voce nu mai e lipsă să amintesc multe, fiind prea bine cunoscută dela concertele reuniunii de muzică din Sibiu.

Asemenea impunător a fost și solo de sopran al d-șoarei Bucșanu.

În tot decursul concertului s'a observat, că Săliștea întru adevăr e o comună, unde inteligența și poporul sînt în perfectă înțelegere, — ear' dorul perfecționării și al progresului își are expresia pe toate terenele.

După concert a urmat cină comună, la care aproape toată inteligența a luat parte.

Seara a decurs frumos în animația cântărilor și glumelor.

Di protopop Stroia și aici a contribuit mult, ca petrecerea să aibă bun succes.

Amintesc, că tot în această zi a fost și instalarea dlui preot I. Șteflea.

După-cum s'a anunțat deja — Dumineca viitoare — reuniunea va da o reprezentație teatrală.

Să sperăm tot același succes, ear' Sibiuul și jurul să fie mai cu interes față de atari manifestări românești.

„Zaravat”.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Celor-ce au întrebat și celorlalți. Cartea de premiu e în lucrare.

Bănățeanul, ab. 2505. Nu ni-s'a întîmplat nici-cînd, să nu răspundem la un abonent. Se vede, că n'am primit epistola. Așteptăm întrebarea d-tale.

Dlul Găicica, Biniș. 10 călindare deodată comandate costă 1 fl. 80 cr.

Rachitova. Am primit o carte postală închisă cu întrebarea despre călindare, dar' n'a fost încălțită.

Dlul Ioanichie Berariu, Zam. 10 căl. 1 fl. 80 cr. Avem regulamentul de serviciu (Dienstreglement) p. I. și III. pentru școala de de gîrgi. Costă 40 cr. și e în limba română, germană și maghiară. — Petroleu la un comerciant mare din Arad.

Dlul Ioil Vlaicu, Unguraș. Ab. la „Albina” 8 lei (aproape 4 fl.) pe an. București, str. Măntuleasa nr. 9. Carte de teatru pentru copii nu știm să fie.

Celelalte răspunsuri le vom da, din cauza lipsei de spațiu, în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Hala și Iancu, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,
descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi
Zarandul și Munții-Apuseni.

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, isvoare ș. a. Fiecare carte costă 2 cor. (și 10 bani porto), în România 3 lei.

Toate zările noastre au apreciat în cuvinte elocvioase aceste descrieri, unicele cele avem despre Transilvania în limba română:

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Di Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce într'adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită”

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

Luptele Românilor.

Articoli istorico-politici
de
Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzînd 16 excelente articoli asupra mersului istoric al luptelor noastre politice. O lectură foarte de actualitate
Preț redus la 60 bani.

Se află de vînzare la:

Librăria W. Krafft.

Doi mari Metropoliți ai Românilor
Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șulățiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hîrtie fină de carton; sînt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Din editura „Tipografie”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 ceale tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcălă și Tăndală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcărițul. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndărănicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Blătăm de mamă. Legendă populară din gîrul Născudului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boamă de prof. Dr. Urban Izrnik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrani. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genavray. Un exemplar 16 bani.
19. Cunoscuta. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un pețitor îndărănic. Novellă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Scăpărtoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoica. Din fantasticele lui Nicolae Goga. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 18 bani.
27. Vecinii. Din fantasticele lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
28. Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgîrcitul. Comedie de Meliéro. Un exemplar 60 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Născu-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Hogeni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan zoni. Un exemplar 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarea Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 80 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
44. Rusalină pîcurarul. Poveste de Nicolae Trîmbițeni. Un exemplar 44 bani.
45. Roma Invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Fărești. Tradusă de I. L. Caragiann. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 80 bani.
47. O cută de aur. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poesii populare „Căntece bătrânești”. Din culegerile lui I. Pop Rotegănu. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vînzătorilor, să dă rabatul cuvenit.

Se află de vînzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Corector

se caută pentru foile și celelalte tipări-turi, ce apar în editura »Tipografiei«. Doritorii să se prezenteze, întru cât e posibil, în persoană, când vor afla și condițiunile de angajament.

Cumpărați-vă Călindar!

Cel mai bun, mai frumos și mai ieftin
călindar românesc

Călindarul Poporului pe 1902

a apărut și se află de vânzare cu prețul
de **40 bani** (20 cr.) și porto **6 bani** (3 cr.)

Se poate procura dela librăria „Tipografiei“, societate pe acții în Sibiu,
strada Poplăcii nr. 15 și la alte librării
din țară.

O casă

din Lăucrēm, în strada principală, se
vinde din mâna liberă cu un preț mo-
derat. Amănunte se capătă la

Iosif Fabritius, 81 1-3
comerciant în Sebeșul-săsesc.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY

cel mai răspândit
și mai neoseptionabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzem-körut nr. 23.

Masagiul. Cel mai potrivit spirt pentru
masagiul e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care
frecăm corpul, îndeplinind astfel masagiul. Apli-
carea se face punând 1-2 linguri de spirt într'o
farfurie sau într'o ciașcă și frecând ușor cu mâna
curată sau cu un flanel partea corpului, până-când
spirtul s'a supt sub piele. Procedura aceasta o
urmăm de 3 ori pe zi, și anume dimineața înainte
de sculare, la amiază și seara la culcare. O astfel
de frecare se țină 15 minute. Franzbranntwein-ul
înviează corpul. 52 13-52

Ferțiți-vă de imitațiuni.

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Deschidere de restaurațiune.

Subscrisul am onoare a-mi recomanda restaurațiunea
română ce 'mi-am deschis cu ziua de astăzi în

Sibiu, strada Gării (Bahngasse) nr. 5

și totodată rog pe prea stimatul public a mă sprijini.

Serviciu prompt și cu prețuri moderate.

În ori-ce vreme se capătă mâncări gustoase și beuturi bune.

Aici se capătă și odăi pentru călători pe lângă prețuri foarte ieftine.

Cu deosebită stimă

Sibiu, în Noemvrie 1901.

Dumitru Bloțu,
arëndator.

82 1-3

MARELE KRACH.

New-York și Londra n'au trecut cu vedere continentul european, și a căutat să inființeze o
fabrică de obiecte de argint, vândând produsele contra unei răsplate foarte mici a muncii. Sânt auto-
risat a aduce aceasta la îndeplinire. Așadar' trimit ori-cui în schimbul numai a fl. 6.60 următo-
arele obiecte:

- 6 bucăți din cele mai fine cuțite de mână, engleze.
- 6 bucăți furculițe de argint, patent american, dintr'o bucată.
- 6 bucăți linguri de masă, de argint, patent american.
- 12 bucăți lingurițe de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de supă, de argint, patent american.
- 1 bucată lingură de lapte de argint, patent american.
- 2 bucăți păhăruțe de ouă, de argint, patent american.
- 6 bucăți iarfurișoare Victoria, englezești.
- 2 bucăți sfeșnice de masă cu mare efect.
- 1 bucată st'ecurătoare de cian.
- 1 bucată zăhărniță foarte fină.

42 bucăți împreună pentru numai fl.660.

Toate 42 bucăți de mai sus au costat înainte fl. 40 și sânt de cumpărat acum
cu ieftinul preț de fl. 6.60.

Patentul argint american, este un metal alb care păstrează culoarea argințului
peste 25 de ani pentru care se garantează. Ca dovada cea mai bună este ca acest inserat

nu este o înșelătorie.

Si mă oblig a reda banii înapoi ori-cui nu 'i-ar conveni marfa, astfel ca nimeni să
nu pearză ocașunea de a-și procura această admirabilă garnitură care convine a fi
oferit cu un

elegant cadou de Crăciun și Anul-Nou,

precum și ori-ce casă cu menagiu mai bun. De vânzare numai la

A. HIRSCHBERG.

Agentura generală a uniunii fabricelor de obiecte de argint american patent

Viena, II., Rembrandstrasse 19, II. Telefon nr. 1147.

Se trimite în provincie contra ramburs sau trimițând banii înainte.

Praf de curățit pentru aceste obiecte 12 cr.

Sânt veritabile numai obiectele purtând aci alăturata marcă metal higienică

Estrageri din scrisori de mulțumire:

Cu prima expediție sânt foarte mulțumit și vă rog a-mi mai trimite încă o gar-
nitură
Kalocsa.
Johann Majarosy, protopresbiter.

Am fost foarte mulțumit de eleganta garnitură trimisă

Otto Bartusk,

capitan Regal și Imperial al reg. 27 de Inf. din Laibach

Am primit pachetul și sânt foarte mulțumit, rog trimiteți-mi încă o garnitură de
18 lei
Kalosvar.
Escelența sa Baroneasa Bánffy

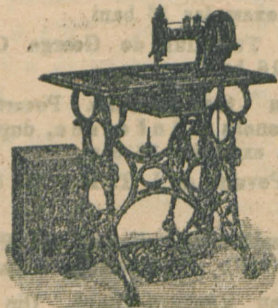
Înainte de asta cu mai mult timp am cumpărat în persoană dela d-ta pentru o
familie o garnitură de masă. Familia a fost foarte mulțumită cu marfa primită, de aceea
rog să-mi trimiți și mie o astfel de garnitură și 5 cutii praf pentru curățit.

Dr. Victor Colceriu,
medic practic în Lăpușul-ung., Transilvania.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se
află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut
de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție.
Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani
garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

[42] 12-